

محل اداره
مجلس شورای ملی
شماره تلفن : ۳۳۷۴۸
روزنامه یومیه
تک شماره ۳ ریال

بهای اشتراك
مذاكرات مجلس شورای ملی
سالانه ۳۰۰ ریال
آگهیها
۶۰۰
مذاكرات مجلس و آگهیها
۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۴۳۳ ۲ شنبه ۲۸ آبان ماه ۱۳۳۵ سال دوازدهم

شماره مسلسل ۳۰
دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۳۰
صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه

۲۲ آبان ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
 - ۲) بیانات قبل از دستور - آقایان: مهندس سلطانی، عمیدی نوری، خلعتبری، فخر طباطبائی
 - ۳) تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی
 - ۴) طرح و تصویب فوریت لایحه ده میلیون ریال جهت کمک بزازله - زدگان جنوب
 - ۵) بیانات آقایان نخست وزیر و وزیر امور خارجه راجع بکنفرانس تهران و اثرات آن
 - ۶) اخذ رأی و تصویب مطرح شدن گزارش آقای وزیر امور خارجه و بیانات آقایان دکتر شاهکار، خلعتبری، مشایخی، دکتر دادفر و مقام ریاست در این موضوع
 - ۷) تعیین موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه
- مجلس يك ساعت و پانزده دقیقه قبل از ظهر برباست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)
غائبین با اجازه - آقایان: دکتر بینا، دکتر سید امامی، امید سالار، دولت آبادی، پناهی، مرتضی حکمت، مشار، مهندس اردبیلی، بزرگ ابراهیمی، ذوالفقاری، امامی خوئی، مهندس دهستانی، دکتر

سعید حکمت، صادق بوشهری، مهندس جفرودی

یارافشار، سالار بهزادی، خزیمه علم، جلیلود، اورنگ، باقر بوشهری، صارمی، مهران، غائبین بی اجازه - آقایان: برومند، دکتر امیر اسلان افشار، دکتر طاهری، معین زاده، تیمورتاش، مسعودی، دهقان، اریه، دشتی، دکتر عمید، دکتر هدایتی، مهندس فیروز، قراگزلو، دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -

آقایان: ابتهاج - مهندس بهبودی، اردلان، علامه وحیدی، دکتر شاهکار، صفاری، بهبانی، دولتشاهی، اقبال، دکتر راجی، اخوان، سراج حجازی، رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست؟
دکتر شفیع امین - بنده عرضی دارم.
رئیس - بفرمائید.
دکتر امین - در صورت جلسه قبل يك اشتباهی شده بنده ساختمانهای دانشگاه تبریز راهت سال ذکر کردم دو سال نوشته اند خواهش میکنم اصلاح شود.
رئیس - بسیار خوب تند نویسی اصلاح میکند، آقای ارباب

مهملی ارباب - در بیانات بنده يك اشتباه چاپی هست که تصحیح میکنم و بتند نویسی میدهم.
رئیس - بسیار خوب دیگر نظری نسبت بصورت جلسه نیست؟ (اظهاری نشد)
صورت مجلس تصویب شد، آقای قنات آبادی بفرمائید

قنات آبادی - بنده يك سوالی داشتم راجع بخرید کنتور آب که در جلسه بعد قرار است مطرح شود نامه ایست تقدیم می کنم که پرونده اش خواسته شود برای مطالعه بنده بمجلس بفرستند.
رئیس - بسیار خوب در صورت مجلس نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- بیانات قبل از دستور

آقایان: مهندس سلطانی

عمیدی نوری - خلعتبری

فخر طباطبائی

رئیس - نطق قبل از دستور شروع می شود، آقای سلطانی
مهندس سلطانی - البتکه از لحاظ اداره اقتصادی و مالی کشور نسبت بدولت حاضر معتقد نیستم و البتکه بجهت فقر مدش مردم و خرابی استان و شهرستان

حوزه انتخابیه ام و بایی توجهی کامل دولت در ده دوازده سال اخیر ببهجهان و کوه گیلویه حق همه گونه عدم رضایت و شکایت از دولت دارم و البتکه دولت لاقول توجهی بفرهنگ و بهداشت منطقه وسیع و حساس کوه گیلویه نکرده است و البتکه یکی دو باب مدرسه منحصر بفرد متعلقه بدولت رالاقول تعمیر و تکمیل نکرده اند و البتکه در سر تا سر منطقه چند هزار فرسخ مربع عشایری حوزه انتخابیه بنده يك نفر دکتر وجود ندارد بحکم وجدان و وظیفه از اقدامات اخیر دولت که بفرمان و رهبری مستقیم شاهنشاه معظم در قضیه مصر انجام داده اند از طرف ملت مسلمان ایران تشکر میکنم (احسنت) ما برای همه ملت ها و بیرون همه

آئین ها و مذہب های رسمی جهان احترام قائل هستیم، قرآن کریم برای همه خدا - شناسان و نیکو کاران احترام و آزادی قائل شده و میفرماید که اجرشان پیش من ضایع نمیشود و بیسی بر آنها نیست، در طول تاریخ ۲۶۰۰ ساله مکتوب ایران و کتب آسمانی عهد عتیق و جدید این حقیقت روشن و پدیدار است که ایران طرفدار اقلیتها بوده و انبیا بنی اسرائیل نجات دهنده قوم اسرائیل را شاهنشاه و ملت ایران معرفی میفرمایند بنا براین ما نسبت بدولت اسرائیل کینه ای نداریم و بهترین دلیل همانا وجود عده ای قلیل یهودی در ایران است که ما آنها را مانند دیگر برادران ایرانی شناخته و از تمام نعم و حقوق اساسی کشور بهره مند ساخته و مزیز میداریم (صحیح است) ولی از ذکر این حقیقت ناگزیریم از روزیکه بعد از جنگ اول از طرف زورمندان جهانی سعی در تحقیر اعلامیه مستر بالفورد (Balfour) یعنی اسکان قوم اسرائیل در فلسطین شروع شده است، و ساکنان اصلی آنجا را بخلاف تمام اصول و قوانین جهانی از لانه و آشیانه

این مذاکرات مشروح سی امین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

خود مجروح و بیرون کرده اند ، امنیت منطقه خاورمیانه متزلزل گردیده است و در اثر این اشتباه بزرگ تاریخی میتوان گفت که صلح عالم را برای همیشه و همه روزه چار مغایر کرده اند (صحیح است) قوم اسرائیل و عرب و بعبارت دیگر مسلمان و یهود با نهایت صفا و اسلامت در ممالک اسلامی با هم زندگی میکردند و بلکه در بسیاری از ممالک اسلامی و بیشتر بهره های اقتصادی و سودهای تجاری متعلق بقوم یهود بود ، متأسفانه در اثر این خط و خطای غیر قابل بخشش سیاسی و تاریخی در میانه سامی و از نظر کیش از يك اصل میباشند اختلاف عجیبی بوجود آمده که سود جهان و نفع بشریت تمام نخواهد شد بردولتهای بزرگ که خود پدید آورند این اوضاع اند فرضست که نظری بملقه چهار صد میلیون مسلمان و تعصب هشتاد بلکه صد میلیون عرب افکنده و نیز مدعیان اخلاقی و حامیان دمکراسی و آزاد مردان دنیا بوضع تأسف بار فلسطین و آوارگان فلسطینی که شاید چند صد هزار نفر آنان از گرسنگی و بی مسکنی بهلاکت رسیده اند بشکرند و رسیدگی کنند تا به بینند که محصول و میوه تمدن غربی که با سر نیزه ملت اسلام تحمیل شده است چیست . حکومت کوچک اسرائیل در شرق وسطی مانند سرطانی در پیکر خاور میانه بوجود آمده و صلاح دولت های بزرگ غربی و ملت اسلام و یهود نیست که بآن بی توجهی شود باید عقلا عالم هر چه زودتر بمعالجه این مرض مهلك كمر همت بینند دولت بزرگ استعماری که از چند قرن باینطرف برای هر رشد علمی و فنی ، ادبی و عرفانی و سیاسی صد ها دانشمند و معقق بنام مشفق به پیش قراولی استعمار داشته اند بخوبی میدانند که قضیه اسرائیل و استقلال سیاسی و آزادی اقتصادی آنها در چنین منطقه حساسی چه مصیبت عظمی و بزرگی برای شرق و ممالک اسلامی می باشد (خلعت بری - صحیح است) با این احوال هیچ انتظار نداشتیم که به بهانه غیر معقول و بکلی بخلاف بینش و دانش سیاسی دولت های انگلستان و فرانسه بهانه حمله اسرائیل به مصر بمملکت بی بنام مصر و مردم مسلمان و مجروح آن کشور حمله کنند (صحیح است) و جزئی آثار آبادانی آن کشور را نابود کرده و با خاک یکسان کنند . ملت مسلمان ایران با اینکه بدیده انتقاد و ناراحتی بر روابط سیاسی حکومت جدید مصر با شوروی می نگرد و با اینکه اهمیت تره سوئز را برای مملکت و زندگی ملت ایران درك کرده و واقف است از این رفتار خلاف عدالت و حمله بمصر شدیداً متأثر و دلخون است (صحیح است) و عقلا سیاسی ایران

عمل حاد و هجوم ظالمانه دولت انگلستان را شأن آن ملت و دولت متدنی که به ادعای نجات دنیا از بی داد گیری دیکتاتور ها قیام کرد ندانسته و نمی دانند (صحیح است) دولتی که برای استقلال حبشه آن گونه به سوسیلتی رفتار کرد حیث بود که رضایت دهد تاریخ تمدن انگلستان که در ۵۰ ساله اخیر چنین آلودگی نداشته است تاریخ خود را آلوده و ننگین سازد . ماهوش خاطره شوم شهریور بیست و یکم را فراموش ننکرده ایم و دل زادمردان ایرانی مجروح است . آنوقت گفتند که جنگ است و ضرورت جنگ حیاتی و ممانی دولت انگلستان برای نجات تمدن دنیا با این عمل مجبور شده است ، بالینکه این بهانه مطلقاً قابل قبول نبود ، ولی امروزه که جنگی در میان نبود نمی دانم چرا حکومت مال بین و متفکر انگلستان دست بچین کار بیخ و خضرا نمی زد ، ملت شرقی اعم از مسلمان و غیر مسلمان از این فاجعه ای که برای ملت مصر پیش آمد ، متأثر و مجزون اند . اوامر حکیمانه و رهنمائی خردمندان شاهنشاه معظم بدولت خود و اقدامات مؤثر و مفید رئیس محترم دولت و زحمات شایسته روزی آقای وزیر خارجه بی نهایت در تسکین احساسات عمومی و جلوگیری از ظهور خشم و نفرت ملت ایران مؤثر و مفید بوده (صحیح است) ملت ایران بخوبی ادراک کرد که شاهنشاه دانا و بینای او که بزرگترین سلاطین و رؤسای مشرق زمین است آنچه ملت خود و ملت اسلامی آرزو دارند که آن عبارت از جلوگیری از کشت و کشتار ملت همکیش مامصر است خود اقدام فرموده و آنی غفلت نخواهند فرمود (برفسور اعلام - صحیح است) بطوری که می دانیم شاهنشاه معظم از ساعت وقوع این فاجعه ، تا هنگام آتش بس مطلقاً قرار آرام نداشته و از جنگ مصر و مصیبت يك کشور مسلمان در رنج بوده اند و بی دری اوامر مؤکد و دستورات لازم بمسولت در اقدامات فوری برای نجات مصر صادر می فرمودند تا خوشبختانه در اثر اقدامات چهار دولت مسلمان و کنفرانس رؤسای دولت ها در طهران و تعقیبات مؤثر و مفید حضرت رئیس جمهور آمریکا و لواین که بطور موقت است آتش جنگ فعلاً خاموش و آرامش نسبی برقرار شده است . اوامر شاهنشاه معظم بدولت و اقدامات دولت ایران باعث تشکر چهار صد میلیون مسلمانان جهان است و من در حالیکه مفتخر و مباهمی هستم که شاهنشاه معظم ودولت من در نجات پرادران مسلمانان عامل بزرگ و مؤثر بوده اند از طرف موکلین خود اقدامات شاهنشاه و دولت ایران را در نجات ملت همکیش شرقی سیاستگذاری می کنم . امید وارم که با تأیید خداوند

متعال اعلی حضرت هایونی در جواب توجیه دول معظمی که بغاورد میانه علاقه مندند و ایجاد اصول ثابت و یابداری در خاور میانه که منطبق با عدل و انصاف باشد موفق گردند . من یقین دارم که چشم امید چهار صد میلیون مسلمانان عالم بشاهنشاه بررگوار ما دوخته شده و از شاهنشاه محجرب ما سیاستگذار و قدر دان هستند و این تنها نماینده مصر نیست که تشکرات دولت مصر را بحضور اعلی حضرت هایونی عرش میکند بلکه حق واقع این است که چهار صد میلیون مسلمان جهان شکر گذار و دعاگوی وجود مقدس شاهنشاه هستند . شاهنشاه ودولت ایران وظیفه تاریخی خود را در مقابل حقوق شرق و اسلام انجام داد و احوق باید گفت که شاه ایران دولت ایران مأمورین ایران در انجام وظیفه خود فداکاری کردند و در این قضیه تنها دین و همکیشی برای ما باعث اقدام و جنبش عمومی نبود بلکه عامل اصلی انجام تمهداتی بود و هست که مادر قبائل شرق و دستگاه سازمان ملل متحد عهده دارم و مسئله دیگر حفظ حقوق عمومی گروه آسیا و آفریقا است که ما قدیم ترین واحد تاریخی و باستانی آسیای هستیم ، ما بهر دولت و ملتی که در شرق و غرب بخلاف قانون عمومی حمله شود بچشم نفرت و انزجار می بینیم و برای ما حمله بهر يك از ملل آسیای و آفریقائی حکم حمله به ایران را دارد اعم از آنکه همکیش باشد یا نباشد و در این مورد بتصاف چون مصر با جهت جامعه دینی دارد و بحکم شریعت اسلام و امر قرآن مجید با ما برادر است ذکر می از دین و ملت و ملت آوری . والا برای ما جامعه شرقی از مسلمان و غیر مسلمان یکسان بوده و جهت جامعه داشته و هر گونه تجاوزی را محکوم کرده و تقبیح مینماییم . ما ایرانیان از کشتار هولناك مردم مجاورت ما و بی بعضی افراد از باطن و نمیتوانم از قتل گروه گروه مردم مجروح مجارستان رنجور نباشیم ما از آن آزاد مردان دنیا نجات بشریت را از یوغ و زنجیر استبداد و آدم کشی خواهانیم همان ملتی هستیم که در ۷۰ سال پیش گفته ایم و بر این عهد استواریم ؛ بنی آدم اعضای یکدیگرند که در آفرینش زیك گوهرند چو عضوی بدرد آورد روزگار دگر عضوها را نماند قرار تو کز محنت دیگران بی غمی نشاید که نامت نهند آدمی من از پیش این تریبون مجلس بممالک و برادران مسلمان پیام میفرستم و میگویم ؛ برادران عرب شاهنشاه معظم ما و پیشوایان بزرگ گوار دینی ما ملت و دولت ایران در تمام سوانح و مصیبت های ملت عرب و اسلام نه تنها شریك بوده بلکه پیشرو و پیش تاز بوده است شاه ما ملت ما دولت ما در تمام رنج ها و دردهای شمشیر کت کرده و مینماییم ، ما بالینکه روش خود را روش اسلامی ایرانی تعیین کرده ایم ولی بارها و در تمام حوادث و گرفتاریهای شامش کت کرده ایم و دوری

و جدائی از شما برنگزیدیم از تمام منافع اقتصادی و سیاسی که در ارتباط با دولت اسرائیل مسلم بود به خاطر شما و اسلام صرف نظر کردیم و زبان و ضرر آن را عالمی و عامداً بر عهده گرفته و تحمل کردیم ما به پیشرفت ملت عرب و ترقی عرب و آسیای و منافع اقتصادی و سیاسی شما بچشم سوء ظن و بدبینی و حسد و دولیت ننگریسته و بحکم وحدت اسلامی شمارا از خود جدا نشناخته ایم بارها امتحان خود را دادیم حتی جنگ های صلیبی را بیاد آوریم و بجهت مجاهدین اسلامی ایرانی چگونه در جهاد علیه دشمن و تصرف خاک عرب و اراضی مقدسه عمل و جان بازی کرده اند ما هیچگاه شما را ملتی جدا نشناخته و بحکم وطن المسلم الاسلام تا هر جا قرآن حکومت می کند و کلمه مقدسه لا اله الا الله شنیده می شود شاهنشاه و ملت ایران آنجا را وطن خود تلقی فرموده و میفرمایند . ما ایرانیان خانه خود دانسته و ممالک اسلامی را وطن خویشتن مینماییم ولی با نهایت تأسف از ذکر این حقیقت ناگزیریم که گروهی از نوکران استعمار کوشش دارند که همیشه میانه ممالک اسلامی اختلافاتی موجود و موانعی تولید کنند هیچوقت تبلیغات ضد عربی و باصلاح قسیم شعوبی گیری در ایران جدید راه نداشته ولی متأسفانه غالباً برادران عرب و بعضی مطبوعات آنها را آلوده کرده است مثلاً راجع ببحرین که جزء لاینفك و عضوی از یکسر ایران بوده و خواهد بود ولی بنام اینکه شیخی گمراه و نوکر استعمار از آشوبهای داخلی سابق ایران سوء استفاده کرده و در آنجا با استظهار بقدرت بیگانه تسلط یافته است غالباً دیده میشود که مطبوعات عربی و با بعضی افراد از باطن و حرفهای یاهو شیخ گمراه بحرین بخلاف انتظار ملت مسلمان ایران حمایت میکنند و دوستی و برادری ملت ایران را که جدائی از آنها ندارد بیاد نیآورند دوستی و برادری را که همه اش نباید انتظار داشت يك جانبه باشد ملت ایران انتظار دارد که ملت عرب بر احقاق حق حاکمیت ایران بر آن ناحیه همکاری کند و بیبهانه اینکه چند نفر عرب در آن جزیره سکونت دارند بخلاف مصلحت اسلام قدیمی بر نداشته و تبلیغی نکنند زیرا اگر چنین فایده ای قابل توجه قرار گیرد میلیون ها نفر ایرانی که هیچگونه عادات و آداب آنها تغییری نکرده است در آن بلاد سکونت دارند بلکه در بسیاری از شهرهای عربی اکثریت نزدیک با اتفاق دارند و ما با سوابق تاریخی و مالکیت در آن نواحی هرگز با حدی اجازه نمیدهیم که به تبلیغات ضد برادران و برادری ما را آلوده سازد ما فراموش نمیکشیم که در مطبوعات مصر و قاهره در این باره نه تنها با حقوق طبیعی ما همکامی وهم کاری نکردند بلکه بمخالفت حقوق فیر قابل انکار ما در بحرین پرداختند

امیدواریم عقلا و دانشمندان عرب حقوق عمومی و برادری و مملکتی ما را چه در مورد بحرین و چه در مسائل کوچک مرزی گرامی داشته و شأن تاریخی ملت عرب که وفادار نیست از یاد نبرند و بجا آورند (فنات آبادی - حالا همکاری نمی کنند انگولك نگنند) در پایان عریاض خود این نکته را بدولت تذکر میدهم که انتظار ملت ایران از دولت این است که در جریانات حساس و مهم ملت ایران را فراموش نفرموده و آنها را بوسیله گزارش بمجلسین از حوادث روزمره آگاه سازند نه اینکه پس از کنفرانس نخست وزیران در طهران اعلان آتش بس تأثیر اقدامات کنفرانس و اجرای فرمایشات و اراده مقدسه هایونی ب مردم اطلاع دهند دولت در تمام موارد باید ملت ایران را از حادثات جاری جهان آگاه سازد (احسن) رئیس - آقای عیبدی نوری - هفته گذشته يك كار بسیار مهمی در کشور ما به نتیجه رسید و آن موضوع کنفرانس تهران بود که خوش بختانه قدم بسیار بلندی برای اولین مرتبه در تاریخ ایران با امر اعلی حضرت هایون همایون شاهنشاهی برداشته شد و به نتیجه رسید با این مناسبت بنده اجازه میخواهم در این باره مطالبی بعرض برسانم تیرگی افق سیاست جهان که رعد و برق آن در آسمان مصر و مجارستان صافقه از آثار تمدن را وارد ساخت نه تنها احساسات مردم صلح طلب ایران را که از حرارت شعله های جنگ همیشه رنج دیده جریحه دار نمود بلکه چنان هیجانی در افکار عمومی مردم جهان بخشید که خوشبختانه بر قدرت سازمان ملل متحد که ملجاء آزاد بخوانان و ننگ اهیان حقوق ملل کوچک و ضعیف میباشد افزود که فعلاً کستری توانست بر روی آتش پاشیده باشد نقش ایران در این صحنه و حشاك از چند نظر حائز کمال اهمیت بود ؛ اول اینکه یکی از کشورهای متجاوز از متحدین ایران بود که بدون اطلاع و مشورت با هم بیمانهای خود دست به اقدام تأسف آور مزبور زد دوم اینکه یکی از کشورهای مورد تجاوز کشوری است شرقی و مسلمان که با وجود اینکه با ایران قرارداد اقتصادی ندارد باید مورد حمایت ایران واقع گردد . سوم اینکه دولت شوروی در همین حال که خود در صحنه مجارستان تجاوزی اسف انگیز بحق ملتی مظلوم نمود که طالب آزادی است از صحنه تجاوز بمصر در حمله بیمان بغداد استفاده مینموند و ایران که يك عضو مؤثر این بیمان است باید موقعیت خود را در این باره روشن سازد چهارم اینکه در وضع خاص اوضاع

فعلی جهان تنها ضمن آسایش و بقای استقلال ایران در دوام صلح و امنیت بین المللی است و باید ایران منتهای کوشش در حفظ آن نماید تا امنیت ایران از بین نرود پنجم اینکه اتحاد چهار کشور مسلمان خاور میانه در برابر این صحنه باید حفظ گردیده و سعی شود نه تنها از تزلزل آن جلوگیری گردد بلکه بر تحکیم بیانی آن بمنظور نیرومندی این اتحاد و اثر بخشی آن در سیاست جهانی افزوده شود جای بسی خوشوقتی است که شاهنشاه هوشمند و مطلع با مور سیاست جهانی با توجه بمنتهای سیاست موقع با رهبری «کنفرانس تهران» در هفته گذشته ابتکار مهم سیاسی بخرج دادند که برای اولین بار در تاریخ سیاسی ایران قدم بلند با اخذ بهترین نتیجه و منتهای کامیابی برداشته شد (صحیح است) این کنفرانس که در ساعات بجرانی جهان با جلسات طولانی پنج شش ساعته بریاست شخص شاهنشاه و شرکت رئیس جمهور پاکستان از نخست وزیران و وزرای امور خارجه چهار کشور ایران و ترکیه و پاکستان و عراق تشکیل میگردد تاریخ ایران با امر اعلی حضرت هایون مناسبت بنده اجازه میخواهم در این باره مطالبی بعرض برسانم تیرگی افق سیاست جهان که رعد و برق آن در آسمان مصر و مجارستان صافقه از آثار تمدن را وارد ساخت نه تنها احساسات مردم صلح طلب ایران را که از حرارت شعله های جنگ همیشه رنج دیده جریحه دار نمود بلکه چنان هیجانی در افکار عمومی مردم جهان بخشید که خوشبختانه بر قدرت سازمان ملل متحد که ملجاء آزاد بخوانان و ننگ اهیان حقوق ملل کوچک و ضعیف میباشد افزود که فعلاً کستری توانست بر روی آتش پاشیده باشد نقش ایران در این صحنه و حشاك از چند نظر حائز کمال اهمیت بود ؛ اول اینکه یکی از کشورهای متجاوز از متحدین ایران بود که بدون اطلاع و مشورت با هم بیمانهای خود دست به اقدام تأسف آور مزبور زد دوم اینکه یکی از کشورهای مورد تجاوز کشوری است شرقی و مسلمان که با وجود اینکه با ایران قرارداد اقتصادی ندارد باید مورد حمایت ایران واقع گردد . سوم اینکه دولت شوروی در همین حال که خود در صحنه مجارستان تجاوزی اسف انگیز بحق ملتی مظلوم نمود که طالب آزادی است از صحنه تجاوز بمصر در حمله بیمان بغداد استفاده مینموند و ایران که يك عضو مؤثر این بیمان است باید موقعیت خود را در این باره روشن سازد چهارم اینکه در وضع خاص اوضاع

فرمان آتش بس شورای خود را مساعی مبذوله از طرف کنفرانس تهران معرفی نمود علاوه بر اثر درخشانش این اقدام سیاسی در اصل موضوع میتوان گفت چند نتیجه بهم دیگر نیز از آن گرفته شد اول اینکه ثابت شد بیمان بغداد چنانکه گزارش از طرف اعضای آن اعلام گردیده يك اتحاد دفاعی برای حفظ صلح جهان و امنیت بین المللی است (صحیح است) که اولین تصمیم مهم آن جلوگیری از جنگ و خونریزی بود دوم این که نشان داده شده اعضای آن دارای استقلال فکری در اتخاذ تصمیم برای سعادت و آسایش و حفظ امنیت ملل خود می باشد سوم اینکه روشن گردید تجاوز بریتانیا بمصر يك اقدام شخصی و غیر مربوط بیمان بغداد بود (صحیح است) که چهار عضو آن بیمان این عمل را تقبیح کرده و جدا از انگلستان خواستند دست از تجاوز بردارند و این صورت نسبتی را که بولگانین در یکی از مصاحبه های اخیر خود به بیمان بغداد داده بود که تجاوز انگلستان بمصر دلیل بر جنبه تجاوز کاری بیمان بغداد است با وجود کنفرانس تهران و نتیجه ای که از اعلامیه آن بدست آمد ثابت شد غیر متعلق است (صحیح است) چهارم اینکه نه تنها از تزلزل در سازمان بیمان بغداد جلوگیری شد بلکه بر اتحاد و یگانگی چهار کشور مسلمان خاور میانه همضو بیمان بغداد بیش از پیش افزود (صحیح است) پنجم اینکه مسلم گردید اثر سیاسی در جهان چندان بستگی بکوچکی و بزرگی مملکت شاید نك مملکت در فصل زمستان مردم محصورند یعنی از هدات بولوك خودشان بواسطه نداشتن راه بیرون نمیتوانند بیایند و در واقع حبسند (صحیح است) بنابراین باید به سئوال راه توجه کنیم بنده خیلی خوشوقت هستم که واقماً با نهایت مصیبت می گویم بنده در عین اینکه آن كار هائی که منتج بعمل نباشد از طرف دولت می بینم خوشبختانه در مورد راه سازی هیچ تردیدی نمی شود کرد که دولت کار مهمی انجام داده است یعنی در ظرف يك سال و نیم در حدود شصصد کیلومتر راه آهن ساخته شده است و بدست مهندسين ایرانی ساخته شده است که حقیقه دولت باید مهندسین ایرانی را برای این کار تشویق و تقدیر بکند و همین طور راههای اساسی هم ساخته شده است بالاسلوب جدید و الان هم مشغول راه سازی هستند که نمونه اش راه تهران به مازندران و آب علی است و همینطور بعضی از راههای دیگر (ارباب - و راه بنهر عباس) وزارت راه بنده معتقد هستم در حدود اعتباری که به او داده شده و با همین حد مهندسین و کارگرایانی که در اختیار دارد

در صدور فرمان آتش بس بمناسبت همین تأخیر انتشار اخبار و اعلامیه کنفرانس تهران آنظوری که باید منمکس نشود (صحیح است) در حالی که اثر این فعالیت و اعلامیه تهران کمتر از اولیایم شوروی بانگلستان و فرانسه نبود زیرا انگلستان می بد چه ار متحد خود را از دست می دهد و بیمان بغداد نیز از هم خواهد یاشید . و همین جهت یکی از مهمترین عوامل تمکین انگلستان فشار کنفرانس تهران بود که بنده شب ۱۴ آبان یعنی قبل از اینکه انگلستان دستور آتش بس شورای خود در مصر بدهد بعمل آمد (صحیح است احسن) رئیس - آقای خلعت بری - بنده امروز بمناسبت این که تصور می کردم جناب نخست وزیر و اکثر آقایان وزراء در مجلس حضور بهم خواهند رسانید مطلبی را برای نطق قبل از دستور حاضر کرده ام و امیدوارم که به این مطالب جناب آقای نخست وزیر و آقایان وزراء و هیأت دولت توجه بکنند و آن مسئله راه سازی در ایران است برای اینکه یکی از مسائلی که مورد درخواست و توجه تمام مردم ایران بدون استثناء داشتن راههای خوب است (صحیح است) جهت آن هم معلوم است قسمت عمده مناطق ایران کشاورزیست و محل سکناى ایلات و عشایر است که اینها در درجه اول از نظر اقتصادی احتیاج بر اه دارند و در درجه دوم از نظر بهداشت آقایان می دانند که در همین اطراف تهران سالی شاید چند صد تن مردم بمناسبت نداشتن راه در نتیجه بیماری های مختلف تلف می شوند و آقایان می دانند که اینها در جهان چندان بستگی بکوچکی و بزرگی مملکت شاید نك مملکت در فصل زمستان مردم محصورند یعنی از هدات بولوك خودشان بواسطه نداشتن راه بیرون نمیتوانند بیایند و در واقع حبسند (صحیح است) بنابراین باید به سئوال راه توجه کنیم بنده خیلی خوشوقت هستم که واقماً با نهایت مصیبت می گویم بنده در عین اینکه آن كار هائی که منتج بعمل نباشد از طرف دولت می بینم خوشبختانه در مورد راه سازی هیچ تردیدی نمی شود کرد که دولت کار مهمی انجام داده است یعنی در ظرف يك سال و نیم در حدود شصصد کیلومتر راه آهن ساخته شده است و بدست مهندسین ایرانی ساخته شده است که حقیقه دولت باید مهندسین ایرانی را برای این کار تشویق و تقدیر بکند و همین طور راههای اساسی هم ساخته شده است بالاسلوب جدید و الان هم مشغول راه سازی هستند که نمونه اش راه تهران به مازندران و آب علی است و همینطور بعضی از راههای دیگر (ارباب - و راه بنهر عباس) وزارت راه بنده معتقد هستم در حدود اعتباری که به او داده شده و با همین حد مهندسین و کارگرایانی که در اختیار دارد

بینی و بین الله با نهایت انصاف میگویند که در این یکسال و نیم خوب کار کرده است و بر مردم دولت خدمت کرده است (صاحب است) و باید تشویق بشود اما مسئله ای که بنده میخواهم امر وزیران را عرض کنم این است که احتیاجات مملکت ما با اعتباراتی که دولت در نظر گرفته است هیچ است و آن چنانکه در درجه اول و مورد تقاضای مردم است راه سازی است دولت آمریکا یک بر نامه راه سازی بمبلغ پنجاه هزار میلیون دلار اعتبار در نظر گرفته است با اینکه مملکت آمریکا دارای بهترین راهها است معذکال بیبیند در آن مملکت خدمت کرده راه اهمیت میدهد که با وجود داشتن بهترین راهها اینطور اقلامی در بودجه شان میگذارند و متأسفانه در مملکت ما اگر همین میزان بودجه بود تا صد سال دیگر هم احتیاجات راه سازی مردم را تأمین نمیکند (صاحب است) اینجا هزارها عرضه و شکایت به مجلس شورای ملی تقدیم شده است برای نداشتن راه تمام فاصله بین استانها بین شهرستانها و بلوکات و دهات بواسطه نداشتن راه قطع است مردم محصولات کشاورزی شان را نمیتوانند بواسطه نداشتن راه بشهرها بیاورند بنابر این بنده میخواهم پیش از این بگویم که مردم ایران برای احتیاج دارند و اگر هم گفته میشود دولت اعتبار ندارد این بنظر بنده قانع کننده نخواهد بود برای اینکه دولت باید برای راه سازی اعتبار کافی منظور بکند از طریق سازمان برنامه با از طریق بودجه خود دولت برای اینکه این مسئله جزء احتیاجاتی است که قابل اهمیت است ما هر سال که بشهرستانها میرویم مقداری بر خجالت مانده مردم افزوده میشود در همین استان ما نذران که بنده و کیل آنجا هستم بقدری راهها خراب است که حد ندارد باید هم خراب باشد برای اینکه وقتی راه اساسی ساخته نشد طبیعتی است که خراب است . . .

صلوات زاده - قسمتهای جنوب را ملاحظه نموده ایم اینجا که یک راه آهن هست آنجا هیچ چیز نیست .

خلعتبری - قسمتهای جنوبی هم صدمها فرسخ احتیاج بر اه دارد (صاری می) هیچ نداریم هیچ نداریم در همه جای ایران راه نداریم باید پتگاه عمران اجتماعی نشستن با امید این چیزها نشستن برای مملکت راه نمی شود مملکت اگر راه نداشته باشد آباد نمیشود یکی از بزرگترین دایلهای تمدنی ما مورین دولت به مردم در این مملکت برخلاف میل دولت این است که مردم وسیله ارتباط ندارند که بیابند و شکایت بکنند بنابر این باید این مسئله را توجه کنید و راه سازی را نداریم باید دولت تأمین اعتبار بکند . در دوره گذشته مجلس قانونی گذراند که برنامه راههای اساسی و برنامه اساسی راههای

استانها و راههای فرعی جزء برنامه ۷ ساله گذشته در این قانون راه سازی را تصور کردیم و ما فائز یک مجری قانون داریم از آن طرف در برنامه ۷ ساله برای راه سازی اعتبار منظور شده است بنده میخواهم نظر دولت را به این مسئله جلب کنم که مملکت راه میخواهد بنده بفرمایم نسبت که راه را کی می سازد شرکت آلمانی می سازد یا انگلیسی برای اینکه مافه لا خودمان کار فرمایان برای این راه سازی کافی بنظر نمی رسد حالا اگر خود دولت احساس میکند که وزارت راه نمی تواند تصدی کند و راه بسازد نباید تأخیر بکند ما یک قرارداد داریم بنده متن قراردادش را ندیده ام اما شنیده ام که یک قرارداد داریم با یک شرکت بنام شرکت جان مولم برای شش هزار کیلومتر راه سازی و شنیده ام که دوازده کیلومتر از این شرکت گرفته اند و داده اند بشرکت کامپاسا کس بنده راه میخواهم آقایان راه میخواهند هر که میخواهد برود بسازد بسازد اینجا تعصی از این لحاظ نداریم برای اینکه این لوله کشی فقط از راه اوز بهران را شنیده ام شرکتی بنام شرکت جان براون کاسل تصدی است این یک شرکت انگلیسی است مطلع میگویند که از لحاظ سرعت و وقت کارش بنظر بوده است (سلطانی - برای این بوده است که شرکت نفت مسئولیتش را قبول کرده است دست سازمان برنامه نبوده است) میخواهم بگویم ما راه میخواهیم چه جان مولم بسازد و چه کامپاسا بسازد در سازمان برنامه یک مبلغ هنگفتی برای اینکار مهیاست و الا آن ۲ سال است که با شرکت جان مولم قرارداد بسته شده است ما از متن قرارداد اطلاعی نداریم اما دولت نباید تأخیر بکند امروز آقایان در دنیا راه را با ما شنیدند های جدید در مدهای خیلی کم میسازند در بعضی از شهرها قریب که مردم میروند بفاصله شان صبح میباید می بینند که یک جاده ساخته شده برای اینست که ماشین آلات امروز زیاد است و ما هم نمیتوانیم منتظر بنشینیم بعلم اینکه یک شرکتی وسائل ندارد برنامه راه سازی مملکت بتأخیر بیفتد و راهی که برای مملکت میسازند بنظر من همان راه اساسی که وزارت راه می سازد آن راه برای احتیاجات مملکت کافی است (اردلان کافی نیست) کافی نیست بهرحال اگر راهی برای ما شرکت های خارجی باید بسازند باید اقدام کرد که زود تر بسازند و حدود و مقادیر راه سازی را با اطلاع مجلسین و به اطلاع مردم باید رسانند که تصوراتی نشود من میدانم که هر شرکتی که برای ما راه بسازد اگر در حدود متعارف هزینه هایی که راه سازی در بر دارد بگیرد و اگر مطابق متعارف نمی سازد و چندین برابر تمام می شود این را باید بدولت تذکر کرد

رئیس - آقای فخر طباطبائی **مهمای ارباب** - اجازه بفرمائید **رئیس** - بفرمائید **مهمای ارباب** - سؤالی است از وزارت بازرگانی که تقدیم میکنم **رئیس** - وارد دستور که شدیم بدهید آقای فخر طباطبائی بفرمائید **فخر طباطبائی** - عرض کنم یک قسمتهای عرض شد در راجع به این حوادث وحشت انگیزی بود که در مصر و مجاریستان واقع شده که در این حال که دنیا را مضطرب و متاثر کرد این واقعت را نیز نشان داد و مدلل ساخت که دنیا دیگر آماده برای جنگ و خونریزی و تجاوز نیست (صاحب است) قطعنامه دولت امریکا که در مجمع عمومی سازمان ملل متحد با آن اکثریت قاطع گذشته بهترین سند مؤید این واقعیت است مساعی دولت ایران بر بهری خردمندانه شخص شاهنشاه

دوره هم ساختن کشور است تهران و صدور اعلامیه چهار دولت متفق و مسلمان که بر اساس حاکمیت و استقلال ملت متحد بوده تأثیر سزایی داشت و متضمن نتایج امید بخش برای ملت ایران خواهد بود ما از گذشته درس عبرت گرفته ایم و باید بدانیم که برای ما آفتاب گران تمام نشود که ما از احتیاجاتی که در استانهای مملکت داریم معروض بشویم برای اینکه ما دولت کابل متربا هزار کیلومتر در مملکت راه بسازیم مگر قسمتهای دیگر مملکت راه اساسی ندارد مگر فارس کرمان و خوزستان و خراسان و قسمتهای مختلف مملکت راه لازم ندارد مگر چندین سال خود ستان را میشود بدون راه بگذاریم برای اینکه اعتبار نداریم باینکه اعتبارمان کم است با کارمان را یک شرکت بدهیم یا به سه شرکت بدهیم اینست که بنده میخواهم در این موقع قضاوت بدون تعصب بکنم آقای وزیر راه تشریف بیاورند و حرفشان را بگویند و حقیقتاً ما هم کومک می کنیم برای اینکه برای ایشان اعتبار لازم بگیریم و دولت هم همینطور که در یکسال و نیم گذشته با کمال جدیت در قسمت راه سازی اقدام کرد در این خدمت را ما انتظار داریم که دولت تعجب بکند ولی اگر اعتبار نداشته باشد دولت نمیتواند کاری بکند بنده از طرف همه آقایان از دولت خواهش میکنم که برای احتیاجات تمام استانها را تمام شهرستانها و دهات را تأمین بکند هر چه زودتر تهیه کند و اعتبارش را هم مجلس حاضر است از هر طریق تأمین بکند که ما مردم کار نشان بدهیم همانطور که جناب آقای علاء این راه آهن شما کاری است و عملی است که میتوانیم مردم نشان بدهیم و این مهندسی که این کار را کرده اند لازم است تقدیر و تشویق بشوند و باینها پاداش بدهید حتماً پاداش نقدی هم بدهید

بماند و منتظر در آمد شهر داری باشد که هر وقت هم شهر دارهای ما چنین عواندی نخواهند داشت (صاحب است) من خیلی خوشوقتیم که امروز که جناب آقای نخست وزیر تشریف دارند در اینجا این موضوع را در حضور ایشان مطرح می کنم که یک فکری در این خصوص بشود که این طرحها چند سال است زحمت کشیده شده و مهندسی مانده اند و وضع مملکت را در نظر گرفته اند اجرا بشود و آنچه عیب داشت که اگر سازمان برنامه بجای اینکه چهار طرح در یک شهرستانی اجرا بکند و در حدود راه سازی بدهد و طرح حشر را اجرا بکند و در حدود مقدرات مالیش انجام بدهد مقصود از این عرض این بود که وضعی پیش نیاید که این امور عمرانی دچار قفله و تعطیل بشود (صاحب است) در میان این عرضم تلگرافاتی هم بود راجع بکشت چغندر و تحویل و تحول آن دچار اشکال شده تقدیم

مقام ریاست میکنند و ضمناً این معنی را هم توضیح میدهم که یکی از اقدامات اساسی داخلی دولت جناب آقای علاء بر انداختن بساط شیره و تریاک و کشت خشکاش بوده است (صاحب است) و این نسل آبنده ما را به نستی تهدید میکرد من در نیشابور مأموریت داشتم دادستان آنجا بودم رفتم بودم در یک دهی تحقیقات محلی دیدم که مردم بچه فلاکتی دچار هستند و واقعا این موضوع که عمل شد آبنده بسیار بزرگی برای ما در پیش دارد و هنوز هم نمی توانیم ارزش ایشرا بقومی پنجسال و ده سال دیگر میفهمیم در مقابل این البته زارعین یک محرومیتها داشته اند بجای این در جاهائی که تریاک کشت میشده در بر وجود چغندر قند کشت کرده اند و الان دچار محظور شده اند که چغندر قند زیاد آورده اند و اداره چغندر قند از اینها تعویب نمیگیرند در زمستان محصولات در دستشان مانده منظور هر ضم این بود که در این موضوع هم فکری بشود و شکایتی هم که شده بود تقدیم مقام ریاست می کنم (صاحب است - احسن است) **حشمی** - آنوقت شیره اینها را

میگفت حالا هم گرسنگی **۳ - تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی** **رئیس** - وارد دستور می شویم آقای وزیر دارائی بفرمائید **وزیر دارائی** (فرور) - اجازه آقایان نمایندگان محترم سه لایحه است که تقدیم میشود لایحه اول در نتیجه بر رسیهائی که در بودجه وزارت پست و تلگراف شنیدیم از رسیدگی های بسیار دقیق مشخص شد که برای پرداخت و تأمین مدهای اولاد که قانونش قبلاً تصویب شده است و از طرف دیگر برای اصلاحات بسیار ضروری وزارتخانه از قبیل پست و تلگراف و تلفن و دستگاههای تلفن بیسیم که مانده بود در درجه اهمیت است اعتباراتی وجود نداشت این بود که لایحه ای راجع به این موضوع تقدیم می شود . لایحه دوم بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضر است متأسفانه وضع کارمندان دولت رویه مرته خوب نیست (دکتر بیرینی) بسیار بد است راجع به این موضوع مکرر در مکرر هم در اینجا وهم در مجلس سنا وهم در کمیسیون استخدام مجلس شورای ملی که هفته گذشته بنده را دعوت کرده بودند و آنجا افتخار حضور داشتم مذاکرات مفصلی شد و دولت هم خودش متوجه این مطلب میباشد ولی البته وضع خزانه و چگونگی بودجه هم بر آقایان محترم مجلس شورای ملی مستحضر است بر اثر وقوع زلزله در جنوب قسمتی از دهات و مزارع منهدم و ساکنین آن نیز بی خانمان و علاوه بر خسارات مالی متحمل خسارتهای خانگی هم شده اند دولت تا آنجا که میسر

نمی توانم بگویم که این صد درصد کمک و مساعدت است ولی بالاخره یک کمک و مساعدتی است و اینهم نسبت بمأمورین با این تر لایحه است که تقدیم میشود بدولت اجازه داده شود که از اول آذر ماه مأمورین زنبه ۲۰۳ و ۳۰۴ را و آنها یک در عرض اینها هستند حقوقشان را تا ۲۰۰۰ ریال در ماه ترفی بدهند (نمایندگان) - بسیار کار صحیحی است احسن است دولت امیدوار است که بتواند راجع به سایر کارمندان هم یک فکری بکند و در حدود توانائی که خواهد داشت باز لایحی به مجلس محترم شورای ملی تقدیم بکند

۴ - طرح و تصویب فوریت لایحه ده میلیون ریال جهت کمک بزلزله زدگان جنوب **رئیس** - لایحی که عادی داده شده به کمیسیونها فرستاده می شود فوریت این لایحه اعتبار مطرح است . آقای صدر زاده (صدر زاده - بنده موافقم) (صاری - مخالفی ندارد) لایحه قرائت می شود که رأی بقدرت گرفته شود .

(شرح زیر خوانده شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی مستحضر است بر اثر وقوع زلزله در جنوب قسمتی از دهات و مزارع منهدم و ساکنین آن نیز بی خانمان و علاوه بر خسارات مالی متحمل خسارتهای خانگی هم شده اند دولت تا آنجا که میسر

بوده نهایت اهتمام را در انجام کمکهای اولیه معمول داشته ولی چون کمک به آنان مستلزم داشتن اعتبار کافی میباشد در نظر گرفته شده در سال جاری دهمیلیون ریال از محل درآمد عمومی کشور برای انجام منظور فوق در اختیار هیئت کمک باسبب دیدگان گذارده شود لذا ماده واحده ذیل تقدیم و استدعای تصویب آن را دارد :

ماده واحده - وزارت دارائی اجازه داده میشود برای کمک باسبب دیدگان زلزله جنوب و جبران خسارت وارده بآنان مبلغ دهمیلیون ریال از محل عواید عمومی سال جاری کشور در اختیار هیئت کمک باسبب دیدگان گذارده و رسیدگی را که از طرف هیئت مزبور بوزارت دارائی تسلیم می شود بمنزله سند هزینه بفرج قطعی منظور دارد .

نخست وزیر - حسین اعلاء **وزیر دارائی** - فرور **رئیس** - مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) آقایانیکه با فوریت این لایحه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد چاپ و توزیع میشود در جلسه آبنده مطرح میشود .

هیئتان آقایان نخست وزیر و وزیر امور خارجه راجع بکفرانسی تهران و اثرات آن

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید **نخست وزیر** (آقای علاء) - آقایان محترم اعلامیه چهار نخست وزیران ایران و پاکستان و عراق و ترکیه را که در پایان کنفرانس اخیر تهران صادر شد ملاحظه فرموده اند برای اینکه بیشتر و بهتر از جریان مذاکرات آگاه شوند جزئیات امر را جناب آقای وزیر امور خارجه با اطلاع نمایندگان محترم خواهند رسانید میباید عرض میکنم که این ابتکار اعلیحضرت همایون شاهنشاه و حضرت رئیس جمهوری با کستان در جلسه اجلاس از نخست وزیران چهار دولت همجواری هم کیش و متحد در طهران برای مطالعه اوضاع بحرانی خاور میانه در اعلام آتش بس (وامیدواریم در نتیجه خاک مصر از قوای بیگناگان) مؤثر و مفید بود است موقعیت ایران در خاور میانه ایجاب می کند که دائماً بینار و هویشار و مراقب باشیم (صاحب است) و برای حفظ صلح و آرامش در این قسمت حساس دنیا با هم بیمانان خودمان تشریک مساعی بنمائیم آقایان ملاحظه فرموده اند که دولت ایران همیشه بخصوص از آغاز مذاکرات مربوط بترعه سوش رویه روشن و بیینی داشته است و پای بنده اصول و مراجع دعاوی بین المللی سازمان ملل متحد و خودداری از توسل بزور بوده است (صاحب است) بنابر این مقام ایران در میان ممالک آزاد بالارفته و امید است که در

آبیه نقش مهمی در امور جهان بازی بکنیم (انشاء الله) و در تحت لوای اعلیحضرت محبوب خردمندان و با ششیتانی مجلس انشاء الله به مدارج بالاتر ترقی و رفاه نائل خواهیم آمد (انشاء الله - احسن است)

رئیس - آقای وزیر امور خارجه بفرمائید

وزیر امور خارجه - (دکتر اردلان) آقایان محترم پس از ملاحظه اعلامیه های که جناب آقای نخست وزیر اشاره فرمودند و بیاناتی که بنده افتخار داشتم در مجلس سنا بکنم از علت غائی اجتماع چهار کشور همجواری و همکیش و تصمیمات متخذه و بالآخره نتایج مفید حاصله استحضار حاصل فرموده اند (صاحب است) و سوام استفاده از بیانات اعلام شده مجدداً تکرار شود ولی از دو لحاظ تصور می کنم که این امر ضرورت داشته باشد یکی وظیفه دولت که این قبیل مسائل را رسماً بر سر بسانند و یکی اینکه مسائل اصولی در دنیا هست که هر قدر هم تکرار شود مغل و مل نیست بهمین جهت است که مزاحم آقایان نمایندگان محترم شده ام که بطور ایجاز از تصمیمات متخذه دومرتبه آقایان را مستحضر و مطالب را تکرار بکنم البته دوام مهم اتفاق افتاد یکی تجاوز بی جا و بیجهت اسرائیل بصر که مورد تفرور از چار ماست (صاحب است) که هیچ عنوانی نمی تواند مورد قبول واقع بشود مخصوصاً همانطوریکه در مجلس سنا عرض کردم دولت اسرائیل وجود خودش مرهون سازمان ملل متحد است و بنابر این بیش از هر دولتی باید رعایت مقررات منشور ملل متحد را بکند و تا بحال چندین بار تصمیمات سازمان و قطعنامه های یکمجمع عمومی وجه شورای امنیت به اسرائیل و رابطه اش با عرب گذرانده اند هیچکدام مورد رعایت واقع نشده و این عمل تجاوز دیگر و واقعا هیچ نوع قابل قبول نیست و همانطوریکه عرض کردم مورد تفرور و از چار است مسئله دیگری که اتفاق افتاد مداخله نظامی انگلستان و فرانسه در مصر بود بنابر این اجتماع نخست وزیران ایران و پاکستان و عراق و ترکیه میبایستی متوجه این دو موضوع بشود و تصمیماتی که اتخاذ می کند راجع به این دوامر باشد بطوریکه در اعلامیه ملاحظه فرمودید نسبت بهر دو متجزاً اظهار نظر شده است یعنی ما محکوم دانستیم عمل اسرائیل را و واجب دانستیم که قوای انگلستان و فرانسه با تمام چنانی که ممکن است برای خودشان تصور بکنند مورد بهمین جهت است که خواهش کردیم و مصر هم هستیم که قوای انگلستان و فرانسه باید خاک مصر را تخلیه بکنند و خواهند کرد

انشاءالله، این دو امر که اتفاق افتاد و علت دارد که این وقایع پیش آمده است بنابراین میبایستی ریشه کار مورد توجه آقایان نخست وزیران باشد یکی موضوع اسرائیل یکی در نتیجه واقعه مصر از جهت اقدام انگلستان و فرانسه، ما معتقدیم همیشه در سازمان این مطلب بحث شده است و حتی در گزارشاتی که از طرف مقامات رسمی سازمان که در اسرائیل هستند دیده میشود که اغلب ذکر شده است تا این مسئله فلسطین بین اعراب و اسرائیل حل نشود صلح و آرامش در این منطقه حکم فرما نخواهد شد (نمایندگان - بسیار صحیح است) بنابراین باید یک اقدام اساسی بشود که یک صلح دائمی بین اسرائیل و اعراب مطابق تصمیماتی که سازمان ملل متحد اتخاذ کرده است و رعایت آن برای همه واجب است منتهی بشود (صحیح است) همین جهت بطوریکه در اعلامیه ملاحظه فرمودند یکی از تصمیمات ما این بوده که سعی شده هر چه زودترین اسرائیل و اعراب صلح دائم برقرار بشود و برای اینکه زمینه ای در این کار باشد قطعنامه های سازمان مربوطه با ما و اعراب رعایت شود این مسئله حل شود و تا این مسئله حل نشود همیشه امکان این پیش آمده و فتنه ها موجود است. موضوع دیگری که باز جنبه بین المللی داشت موضوع کانال بود در جلسه خصوصی که افتخار داشتیم که حضور آقایان صحبت بکنیم بطور جامع این مطلب را عرض کردم با اینکه

مطلب به سازمان بطوریکه ما مایل بودیم رجوع شد و بطوریکه استحضار دارید در سازمان تمام دولت متحد با در شورای امنیت متفقاً ۶ اصل را مورد قبول قرار دادند و تصور میشد که با قبول این شش اصل زمینه مذاکره بین دولت مصر از یک طرف و فرانسه و انگلستان از طرف دیگر فراهم بشود و یک راه مرضی الطرفین پیدا بکنند و رفع مشکل خاورمیانه بشود و راه صلح و صفائی پیش بیاید متأسفانه در این قسمت تأخیر شد یعنی آنطوریکه تصور میشد که پس از حصول این توافق اجتماعی که بین نمایندگان فرانسه و انگلیس و مصر در ژنو که باید تشکیل بشود تشکیل نشد که البته پیدا نشدن قبلی راه حل بر مشکل افزود بنا بر این قسمت راه در اعلامیه مذکور کردیم که حالیه که مطلب بدست سازمان ملل افتاده است اینقسمت هم باید تحت نظارت سازمان ملل عملی بشود بطوریکه مورد قبول همه واقع شود و حل گردد مخصوصاً که دولت ایران در این قسمت یک نظر خاصی دارد و امر حیاتی برای خودش میدانند برای اینکه کلیه صادرت و وارداتش از این راه عبور میدهد

(صبح است) وقتی این چهار اصل را قبول کردیم که این دواصل باید حل بشود برای اینکه آن پیش آمد ناگوار تکرار نشود اصول دیگری هم در این اعلامیه ذکر کردیم و از دولت امریکا خیلی متشکریم همانطور که یک ملت بزرگی باید عمل بکنند عمل کرد و خوشوقتیم دولت انگلستان هم تصمیمات ما را قبول کرد و مخصوصاً اعتراف کرد که اینقسمت از تصمیمات ما موجب شد که هر چه زود تر فرمان آتش بس صادر شود یک مطلب دیگری که باید اینجا عرض کنم البته جناب آقای عبیدی نوری خیلی کارها سهل کردند و جزئیات را ایشان شرح دادند که شاید چیزی که بنده فکر میکردم اینجا بگویم جزئی از آن باشد آن راجع به بیان بناد و انتسابات ناروایی است که به بیان بغداد میدهند ما همیشه معتقد بوده هستیم که بیان بناد یک بیان دفاعی است و اگر وسیله ای داشته باشیم که نشان بدهیم که این بیان بیمان دفاعی است همین عملی است که ما در تهران کردیم (صحیح است) و تعجب است که این عمل ما موجب تبلیغاتی شده باشد آن هائی که تصور می کردند این بیان بیمان تعرض و تجاوزی است قبول بکنند که دفاعی است برعکس نتیجه اشتباهی گرفته اند و موجب نهایت تأسف ماست و باید بدانند که این بیان دفاعی است و اثر فوق العاده ای از این حیث دارد و اقدامات ما در تهران مبنی این موضوع است البته همان طوری که در مجلس سنا عرض کردم اینجام باز تکرار می کنم مسئله ای که در دستور مذاکرات مادر تهران واقع شد موضوع پیش آمدهائی بود که در این منطقه بوده و همین جهت در اعلامیه تهران نسبت به مسائل دیگر تذکری ندادیم و این مسئله هیچوجه دلیلی این نبود که اعمال خلاقه کدر سایر نقاط دنیا پیش می آید و برخلاف تعهدات منشور است موجب تفریق و تبعیض ما نباشد (صحیح است) و امیدواریم که در سایر جاهام صلح و صفای برقرار بشود و دست از خون ریزی بردارند برای اینکه این ملل بزرگی که سازمان ملل متحد برای آنها یک رجحانی قائل شده است و برای آنها یک حقی قائل شده است که برای سایرین قائل نشده است برای این است که در شورای امنیت که با آنها حق و تومیه هم و برای دیگران قائل نیستیم برای این است که مسئولیت حفظ صلح و امنیت و عدالت دنیا را دست اینها میدهم و اگر بنا باشد اینها را به دست بگذاریم و امنیت و عدالت از دنیا برطرف میشود (احسن است) اثر دیگری که این اقدامات ما در دنیا داشت فوق العاده بود نه تنها کشورهای عرب از ما تشکر کرده اند نه تنها هم بیمان ما انگلیس از این اقدام ممنون شد که ما وسیله شدیم که این عمل بزودی خانه پیدا کند الان من موقعی که می آمدم نمی خواستم شرفیاب شوم یک تلگرافی توی راه رو بمن دادند نه با این که

این تلگراف را هنوز هیچکس ندیده و حتی بعرض اعلیحضرت همایونی نرسانیده ام قسمت او را بعرض آقایان میرسانم تلگراف از قاهره است یکشنبه ساعت ۶ وزیر امور خارجه تقاضای ملاقات از ایشان نمود قبلاً اظهار داشت خواهشند است تشکرات صمیمانه حکومت مصر مخصوصاً شخص رئیس جمهور را از اقداماتی که اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در حفظ صلح فرموده اند و کمکی که برای جلوگیری از وقایعی که پیش آمده مبدول داشته اند تقدیم دارم و عرض می کنم که اقدامات معظمله همیشه مورد تشکرات ما بوده و در این قضیه از این روشن تر دیگری توانم عرض بکنم و در پیش مخصوصاً تلگرافی هم از شیخ الازهر بود که از اعلیحضرت همایونی تشکر کرده بودند بنابراین دولت ایران که وجودش متکی بر آئی آقایان محترم است و متکی به توجهات شاهنشاه است توانسته است در این مدت کوتاه یک اقداماتی در صحنه سیاست بین المللی بکنند که مورد قبول همه واقع شده است (یک نفر از نمایندگان - مورد تأیید همه است) و البته لازم است عرض کنم که اعلیحضرت همایونی در تمام اقدامات ما را هدایت و راهنمایی می فرمایند و ما امیدواریم که در این قبیل اقدامات توفیق بیشتری حاصل کنیم و صلح و صفای در جهان برقرار باشد بیش از این تصدیق نمی دهم (احسن است) (مشایخی - زحمت شما قابل تقدیر است آقای وزیر امور خارجه)

۶- اخذ رأی و تصویب مطرح شد گمان گزارش آقای وزیر امور خارجه و بیانات آقایان دکتر شاهکار - خلع تبری - مشایخی دکتر دادفر و مقام ریاست در این موضوع

رئیس - چند نفر از آقایان اجازه خواسته اند در این قسمت بیاناتی بفرمایند و چون این یک گزارشی است از طرف دولت باید مجلس هم موافقت کند که مورد بحث قرار بگیرد بنابراین آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. آقای دکتر شاهکار - آقایان در تاریخ ۵ تیرماه ۱۳۲۴ یعنی در ۶ ژوئن ۱۹۳۵ که هنوز دنیا از جنگ دوم فارغ نشده بود در شهر سانفرانسیسکو عده ای از رؤسای دول نشستند و منشوری امضا کردند که مقدمه آن این بود که ما مردم ملل متحد با تصمیمی را سخ با هر گونه زور و جنگی مخالفیم ۶۸ روز بعد در شهر یور ۱۳۲۴ مجلس ۱۴ این منشور را تصویب کرد و ایران یکی از امضا کنندگان این منشور ملل است که در رأس برنامه اش نگاهداری

آقایان هست موقعی که بیمان بغداد مطرح شد بنده در پشت تریبون از مدافعت خیلی با ایمان این بیمان بودم و حالا هم هستم چه خوب تذکره داد آقای دکتر از دلان که واقعا منتهای انصاف اینجاست می کرد که ما بگوئیم که ما عملاً ثابت کردیم که بیمان بغداد یک بیمان هم آهنکی و هم بیوستگی چند تا همسایه است که فقط جنبه تدافعی دارد نه جنبه تهاجمی و جنبه اعتراضی (صحیح است) یعنی مادر حسن نیت خودمان افراط کرده ایم که بیکی از هم بیاناتی خودمان بصراحت تعرض کردیم و اعتراض کردیم و حالا هم در این اعتراض باقی هستیم که شما در این حمله ای که بمصر کردید و دولت فرانسه را هم بدک کشیدید و با دولت اسرائیل بمصر تجاوز کردید اصلاً با هم بیانات مشورت نکردید چرا؟ برای اینکه اصلاً بیمان بغداد بیمان تهاجمی نیست و یک بیمان تدافعی است و در نتیجه حسن تدبیر و درایت شخص اول مملکت کنفرانس طهران که مرکب از رؤسای ممالک هم جواری بود این مطلب را هم ثابت کرد حالا یک اشخاصی بنه در گوشان هست که نمیخواهند بشنوند یا نمیخواهند بفهمند آن مطلبی است که بما مربوط نیست ولیکن این قسمت را ما عملاً ثابت کردیم قسمت دیگری هم که واقعا بسیار جای امیدواری است این قضیه سازمان ملل است مردم ایران باضمف بودجه شان و با کوچکی دستگاهشان از حیث عدد در حد خودشان بسیار بی نیاز و دارای عزت نفس هستند و همیشه ثابت کرده اند که هر گونه اقدام مثبتی برای تقویت و تأیید سازمان کرده اند و امروز هم ملل جهان انتظار دارند که سازمان ملل وظایف خودش را انجام بدهد و خوشبختانه انجام هم داد و باستناد ماده ۵۱ قانون منشور ملل پلیس بین المللی ظاهر آ وارد این منطقه خیلی شلوغ شد و امیدواریم که این پلیس صلح سبب بشود که جنگ از این ناحیه برداشته شود ناحیه بخصوصی نیست هر جا دولتی زور گو و قلندر خواست فقط با تکیه زور تجاوز کند یک مملکت دیگری و بیک ملت دیگری، عنوان هر چه باشد، باید بدنبال حقیقت رفت و منشور ملل کاملاً اجرا شود ملت ایران و دولت ایران برایش از هر چیز عزیز تر استقلال و امنیت مملکتش است (صحیح است) و از همین جهت است که با استقلال و امنیت سایر ملل آزاد بخواد صد درصد احترام میگذازد مطمئن باشید که ملت ایران سه هزار سال چهار هزار سال است نشان داده است و بعد هم نشان خواهد داد و انشاءالله در دوران و فرزندان و بچه های ما هم نخواهد بود که ایرانی که چندین هزار سال خودش را نگاه داشته است از بین برود ما محکم و استوار بدون تذبذب و بیطرفی و کناره گیری پشت سر رئیس مملکتان از طبقات روحانی که منتهای افتخار ماست که حضرت آیه الله

بروردی و آیه الله بهمانی در این قضیه توجه فرمودند و مخصوصاً بدولت تبریک می گویم که خدمت حضرت آیه الله بروردی رسیدند و خاطر مبارکشان را هم نسبتاً راحت کردند از هر طبقه، روحانی، کارگر، کارمند، انجمنکول و غیره انجمنکول یک صد داریم یک حرف داریم، یک مطلب میخواهیم و آن این است که پشت سر شاه مملکت خودمان استقلال خودمان و استقلال تمام ملل جهان را از تصمیم قلب خواهانیم (احسن است) رئیس - آقای ارسلان خلمتبری خلع تبری - استماع میکنم هر یک از آقایان که میخواهند بیرون تشریف ببرند تشریف ببرند چون این مطالب مربوط به سیاست مملکت است و بعضی اوقات این قبیل مسائل پیش می آید و مجلس شورای ملی هم جای صحبت های سیاسی مملکت است مخصوصاً در مجلس سنا این مسائل را بیشتر تذکر میدهند و من انتظار دارم که همه آقایان شرکت بفرمایند در تذکر مسائل سیاسی یا ما را تأیید بفرمایند در موضوعی که مطرح است توجه بفرمایند که وضع دنیا در چه حالی است ما از لحاظ سیاست صریح و هاتلانه ای که در مورد مملکت و سیاست خارجی خودمان در پیش گرفته ایم امروز و نگرانی و اضطراب خاطر هستیم و میلیونها خانواده های ایرانی الان در وضعی بسر میبرند که اکثر خانواده ها و مردم خاورمیانه حسرت این وضع را دارند هیچکس نمیتواند منکر بشود برای اینکه روابط ما با همسایه شمالی خود دولت معظم شوروی بر اساس حسن رابطه است و امروز ما در وضعی هستیم که با سابق فرق داریم اختلافات ما در مورد مرزها بر طرف شده است در مورد مطالبات طلا، دلار و سایر امور بر طرف شده است و این نتیجه صراحت و ثبات سیاست است که امروز آنها ای که در خاورمیانه ممالک را دچار اغتشاش میکنند ولو قبل از اینکه این واقعه پیش آمده باشد امروز در مملکت ما بحمد الله وجود ندارد که مملکت را دچار آشوب و اخلال بکنند یعنی صراحت سیاست ما عمل کمونیزم را در مملکت ایران منکوب کرد و از بین برد و این ثمره آن عملی است که ما از ده سال پیش می - هر طرف هستیم بحمد الله با غرب هم دارای روابط خوب هستیم و در نتیجه این سیاست امروز مملکت ما از لحاظ امنیت سیاسی در واقع برای سایر ممالک خاور میانه محل حسرت است، نمیدانم آقایان تصدیق میفرمایند که ما امروز در یک وضع خوبی از نظر سیاسی قرار گرفته ایم؟ (صحیح است) اما همانطوری که همکار محترم ما این شعر را خواندند که بنی آدم اعضای یکدیگرند و در باله اش، ما از نظر اینکه عضو جامعه

بشریم و عضو جامعه عالم هستیم از وقایعی که در نقاط مختلف دنیا پیش آمده است همه ما متأثریم در حقیقت هجوم نظامی انگلستان و فرانسه بمصر همانطور که آقای وزیر خارجه و آقایان ناطقین دیگر گفتند منتهی بنده از لحاظ خودم ناچارم با کمال صمیمیت عرض کنم که این عمل حقیقه مورد نفرت تمام مردم ایران است (صحیح است) چرا؟ یک جهت بسیار عده ای این عمل دارد صرف نظر از هم کیشی صرف نظر از روابط فرهنگی که ما داریم، ماملل کوچک بقایمان بطوری که در این ده سال ثابت شده بستگی منشور سازمان ملل متحد دارد و امروز هم هر کس هر دولتی که اساس منشور سازمان ملل متحد را بهم بزند امنیت ما را بهم زده است و امنیت دنیا را بهم میزند و ممالک کوچک بقاعه عقل و شعور باید پشتیبان سازمان ملل و مخالف هر کسی باشد که اساس سازمان ملل را برهم میزند (صحیح است) بنا بر این بنده قبل از اینکه وارد در یک بحث دیگری بشوم آقایان را میخواهم بر گردانم موضع چهار سال پیش نظر آقایان هست که چند سال قبل وقتی که در کره جنگی شد که منتهی شد بشرکت دول و ممالک مختلف، ژنرال ساک از تور رسید بانتهای خاک کوره و بسرحد منچوری و میخواست منچوری را بیازان کند اما ترومن یک مرد عاقلی بود یک سیاستمدار عاقلی بود، گفت این موقعیت نظامی چون موجب اخلال صلح میشود ما نباید این را تجویز کنیم و تعجب است که در همان موقع انگلستان عزل ساک از تور و یکی بعلت تقاضای انگلستان و فرانسه از مقام فرماندهی خلق شد و امروز با کمال تأسف همان یار گذاران منشور ملل متحد یعنی انگلستان و فرانسه نسبت با اساس منشور ملل متحد تجاوز کردند و یک فرصتی امروز در مواقع سخت بفتح عالم بشریت تصمیم میگیرند نه تنها بفتح موقتی کار خودشان در نتیجه سیاست هاتلانه رئیس جمهور امریکا و انگلستان در همان روز نسبت به موضوع کره یک فرصتی در دنیا پیش آمد که نتیجه این شد که بدون خونریزی و بدون اختلاف وضع دنیا تغییر پیدا کرد. میخواهم عرض کنم بسیاری از اختلافات و مسائل فیما بین ممالک هست که با مرور ایام و بدون توسل به جنگ حل میشود (صحیح است) که ما اینکه هیچکس انتظار نداشت که سیاست اسنلین را اشخاصی بعد از او ترک کنند ولی یکسال و نیم قبل

در نتیجه صلحی که در دنیا پیدا شد خود رهبران دولت شوروی بشو و رهبر فکر همزیستی شدند و گفتند که در دنیا امروز ممالک مختلف با اصل همزیستی می توانند اختلافات خودشان را کنار بگذارند و صلح را در عالم تأمین کنند و خوشبختانه در یکسال اخیر دنیا داشتند و با امیدواری میرفت دیده شد که در قسمتهای مختلفی در دنیا بسیاری از ملتها از فشار هائی که با آنها وارد میامد راحت شده بودند و بسیاری از ملتها نزدیک بود آزادی خودشان را بدست بیاورند و با کمال تأسف این واقعه آخر که پیش آمد یعنی هجوم نظامی بکشور مصر موجب شد که فعلاً آن اصل متوقف بماند چنانچه دولت شوروی در امر مجارستان دخالت مسلح کرد (صحیح است) بنا بر این بنده سیاستمداران عاقل آتهائی هستند که دنیا را از جنگ و ناامنی بر کنار کنند نه اینکه نقشه خودشان و یا موقبت خودشان را در نظر بگیرند (صحیح است) بنا بر این این اصل مسلم نه لا یا بماند ولی انتظار داریم که دنیا با زفر صت داشته باشد که بر اساس همزیستی پیش برود و مرور ایام آن اختلافات را بر طرف کند اما در مورد اسرائیل اگر آقایان یادشان باشد ممالک عرب همیشه نسبت با اسرائیل اظهار نگرانی میکردند و این مرتبه اسرائیل شان داد و ثابت کرد که ممالک عرب از نگرانی که راجع با اسرائیل داشته اند بیخبر بودند (صحیح است) اسرائیل قصد تجاوز داشت اسرائیل در کین ممالک عرب مسلمان بود که همینکه فرصت پیدا کرد از پشت خنجر زد و من میخواهم بگویم که عمل اسرائیل هجوم نظامی اسرائیل اسرائیلی که ملود سازمان ملل متحد بود با این عملی که کرده پدر کشتی کرده در حکم پدر کشتی است یعنی اینقدر با این است و ضعیف است این عملش که من اسمش را هجوم نظامی نمیکند از معنی بروی سازمان ملل خنجر کشید بهمین جهت است که بنده (فضائل - ناخلاف بود) حقیقه ناخلاف بود اصلاً نمیتوان جزو اولاد دانست اما همانطوری که جناب آقای وزیر امور خارجه بعرض آقایان رساندند عرض میکنم کانال سوئز یک مسئله با اهمیت است آقایان محترم توجه بفرمایند که در اینجا همانطور که عمل زشتی را که نسبت بیک ملت مسلمان صورت گرفته است تقبیح میکنیم باید این راهم در نظر بگیریم که ما مردم ایران در موقعی که در مسئله ملی شدن صنعت نفت در مبارزه بودیم ممالک عرب مسلمان هم کیش ما با کمک نکردند (فضائل - اشتباه کردند) (صحیح است) از روزی که اختلاف بین اسرائیل و ممالک عربی شروع شد نمایندگان دولت ایران همیشه از ممالک عربی حمایت و کمک کردند غیر از این است آقایان؟ (صحیح است) (اعلام و حیدری - آقایان ما است) در این موقع ما همیشه نسبت بکانال سوئز ذنب نع هستیم

معدنك ملت ایران در درجه اول ممالك كوچك اند كه مصر را و حق استفاده مصر را در حدود منشور سازمان ملل متحد تأیید کرده است و میکند ولی مسئله کانال سوئز يك مسئله بااهمیت است هم از نظر سیاسی و هم از نظر اقتصادی آقایان ۷۶ درصد از نفت خاورمیانه از کانال سوئز رد میشود تفاوت مسافت بین یکی از بنادر آمریکا تا یکی از بنادر اوقیانوس هند ۶۶۰۰ میل است و برای يك كشتی در این مسافت اگر از کانال سوئز سیر نکند چهل هزار دلار تفاوت خرج دارد بنا براین توجه بفرمائید بسته شدن کانال از لحاظ اقتصادی برای ممالکی که دارای نفت هستند و دارای تجارت با ممالك دیگر هستند چقدر تفاوت دارد خوشبختانه تا کنون دولت ایران دولت مصر در در تمام موارد تأیید کرده است که دیگر بنده این جایی نیاز هستم از تذکر بیشتر که آقایان دادند ولی باز بنده میخواهم تکرار کنم که حقیقتاً ابتکار عملیاتی که در تهران شد و مجاهدات شخص اول مملکت اعلی حضرت همایونی بنظر بنده هم قابل تحسین است و له قابل تقدیر (صحیح است) برای اینکه بیش از این نبخوایم عرض کنم ولی از لحاظ اهمیت بنده هم بایستی سهم خود تذکر داده باشم که تمام مردم بااهمیت آن توجه کنند در مورد حل اختلاف مسئله سوئز تذکراتی دارم که این تذکرات باید اینجا داده شود آقایان از وقتی که سازمان ملل متحد بوجود آمده سازمان ملل متحد ثابت کرد که حامی و طرفدار ممالك كوچك است سازمان ملل متحد در قضیه آذربایجان و نجات ایران از تجزیه بزرگترین خدمت را بما کرده (صحیح است) در مورد اختلاف با شرکت نفت و انگلستان آقایان محترم یاد میاورید که وقتی انگلستان بشورای امنیت مراجعه کرد سازمان ملل يك ملت ضعیفی را در مقابل يك ملت قوی غالب کرد گفت که باید اول دیوان بین المللی دادگستری قضاوت کند بعد شورای امنیت بدیوان بین المللی دادگستری رقتیم که شاید بر خلاف انتظار مردم دنیا بود قضاوت بین المللی نهایت شرافت و پاکدامنی و بی نظری را بخرج دادند و نفع ماری صادر کردند پس بر این بنده میخواهم در این مورد همین طور که ما از برادران مصری خودمان دفاع و حمایت میکنیم بیاد برادران عزیز مصری خود و همینطور بیاد اولیای دولت مصر یعنی بنده که بکنفر ناطق در اینجا هستیم بیاورم که برادرهای عزیز ملت همکیش دوست توجه داشته باشید ما و شما ممالك كوچك از لحاظ صلح و امنیت مشترك المنافع هستیم (صحیح است) اگر خدای نکرده دنیا مبدل بچنگ عمومی شود آن اشخاصی که ضرری

برند در درجه اول ممالك كوچك اند كه بعد از جنگ هم بحساب نخواهند آمده ما تصور كه هستان و سایر بعضی از كشورها بحساب نیامدیم و آن وعده ها از خاطر ها فراموش شد بنا بر این مصلحت ممالك كوچك این است كه در دنیا امنیت متزلزل نشود اگر انگلستان و فرانسه عملی کرده اند كه امنیت را متزلزل کرده اند و ما آنها را تبعیح میکنیم ما مالك كوچك باید عاقل باشیم كه تا امنیت را خودمان در دنیا سبب نشویم و البته خودمان صدمه می خوریم اعمال ما باید طوری باشد كه ایجاد عكس العمل نکند آقایان باید با صراحت گفت دولت بزرگ با هم در عین اینکه اختلافات و تناقضاتی دارند در بعضی از قسمتها هم با هم بیوستگی هایی دارند الان شاید صد بار هزارها بوب افكن های امریکائی در جزیره انگلستان نشسته است ، روابط دول بزرگ اگر آنها مغفل بشود ما ممالك كوچك باید بدانیم در نظر داشته باشیم كه آن انتظاری كه ما از همه دول بزرگ داریم و مخصوصاً دولت آزادمنش امریکا كه در این امر آزادمنشی خود را اثبات كرد بنظر بنده باید قدری هم جنبه واقع بینی را رعایت كنیم و خودمان مرتكب اعمالی نشویم كه ایجاد عكس العمل كند و بهانه بدهد بدست اشخاصی كه میخواهند بمناطق ما تجاوز كنند چون در قضیه نفت توجه فرمودید كه اشتباهی كه از لحاظ حزب توده و فعالیت آنها در مسئله نفت شد كار را بجائی رساند كه محتاج تذکر نیست ، بنا بر این اگر چین كمونیست وعده میکند بكشور مصر وعده نظامی چین كمونیست همان چین كمونیستی است كه سه سال پیش لشكر كشید بكره جنوبی میبونها نفر در آنجا بگشتن داد و میبونها مسلمان بدست كمونیستها كشته شدند ما در عین اینکه روابط حسنه و دوستانه فملا با دولت شوروی داریم و بنده تأیید میکنم كه باید داشته باشیم معدنك بنده معتقدم كه ممالك كوچك باید طوری عمل كنند كه ایجاد عكس العمل نکند (صحیح است) و عاقلانه عمل بکنند ، بنظر بنده ما بهتر میتوانیم صلح را حفظ بکنیم ما ملت ایران و سایر ممالك باید منشور سازمان ملل متحد را در نظر بگیریم بنظر بنده حفظ منافع كشور مصر ، كشور ایران ، كشورهای كه در شرایط عملی با ما هستند این از طریق همکاری با سازمان ملل متحد باید صورت گیرد (صحیح است) و ما از كشور دوست خود میخواهیم كه این اختلافی كه امروز يك قسمت از دنیا را ناراحت کرده است این را با مشورت با نصیحت و همکاری سازمان ملل متحد بیابان برساند (صحیح است)

دكتر جهانشاهی - خواستن آزادی عبور و مرور از کانال سوئز

رئیس - آقای مشایخی

مشایخی - بنده به نوبه خود اقدام

دانات را در مورد تشكيل كنفراانس تهران و صدور اعلامیه مشترك تحسین و تعجب میکنم و يقين دارم عموم نمایندگان مجلس شورای ملی باین عمل موافقت داشته و عموم ملت ایران از این اقدام راضی و خوشنود میباشد . (صحیح است)

سیاست روشن و صریحی كه برای این كشور اتخاذ شده در موقعيكه دنیا در آستانه جنگ قرار میگرفت كمت بسیار مؤثری به حفظ صلح نمود و اثر وجودی این كشور در حفظ صلح در خاور میانه محرز گردید

این اقدام حیثیت و موقعیت بین المللی ایران را تثبیت نمود و معلوم شد این مملکت میتواند در حفظ تعادل خاور میانه و زلزله سنگینی باشد . تأثیری كه اعلامیه كنفراانس تهران در حفظ صلح نمود با توجه وابستگی و تدابیر صاحبه اعلی حضرت همایونی مورد خوشنودی و تشكر دولت هم كیش و برادر ما مصر قرار گرفت و بطوریکه آقایان اطلاع دارند بوسیله كاردار سفارت كبرای مصر از سعی و كوششی كه شاهنشاه ایران برای آتش بس در مصر فرمودند سیاستگزاری شد همچنین اعلامیه كنفراانس تهران از طرف دولت انگلیس تأیید گردید .

باید افتخار كنیم كه در اثر مساهمی خستگی ناپذیر ملوكانه قدم بزرگی در راه صلح خاور میانه برداشته شد و اقدامات مؤثری بعمل آمد كه مورد تأیید ملل واقع شد ملت ایران بشهادت تاریخ و سوابق خود ثابت كرده است كه صلح دوست و بشر دوست است .

ملت ایران همیشه با نظر دقیق مراقب پیش آمده های بین المللی است و از جر بانانی كه به نفع صلح و به نفع بشر انجام میشود حسن استقبال مینماید .

ملت ایران در برابر تجاوز بملت هم كیش و برادر مصر نمیتوانست بی اعتنا باشد ما عمو جامعه اسلامی هستیم چه عضوی ببرد آورد روزگار ، دگر عضو ها را نماند قرار .

ملل اسلامی همه از این پیش آمد ناگوار متأثرند و بالاخص ملل اسلامی هم بیمان بنا بر این اقدامی كه از طرف ملل اعلی حضرت همایونی بود مورد ستایش و تحسین عموم ملت ایران است .

ملت ایران تجاوز و تعدی را از طرف هر ملت و نسبت بهر ملتی باشد تقبیح و محكوم میکند

بنده كه یکی از نمایندگان ملت هستیم از اینکه دولت ایران و دول هم بیمان مسلمان ما این تجاوز را محكوم کرده و تصمیم مؤثر در خاتمه دادن تجاوز اتخاذ کرده اند سیاستگزاری میکنم .

امیدوارم با اقدامات و تصمیمات جدی و قطعی سازمان ملل متحد بزودی خاك دولت

حفظ حقوق و آزادیهای عمومی مخصوصاً میانه تعیین كردد ضمناً امیدوارم كه راجع بخونریزی و قتل عامی كه در خاك مجارستان میشود از طرف سازمان ملل متحد اقدامی بعمل آید كه عملیاتی كه برخلاف انسانیت میشود موقوف گردد

ملل ضعیف ملتی سازمان ملل متحد میباشد و این سازمان ملل است كه باید وسایل محافظت آنها را از تجاوز فراهم كند مخصوصاً از خدمت آقای وزیر امور خارجه و حسن تدبیر ایشان و شایستگی كه از بدو تصدی در وزارت خارجه تا كنون ابراز کرده اند بخواهیم خودم كمك خوشوقتی را دارم و سیاستگزاری میکنم (احسنت - احسنت)

رئیس - آقای دكتر دادفر

دكتر دادفر - بنده رایش مفصلی تهیه كردم و در مورد قضیه خلاصه میکنم چون همه آقایان حسنه هستند (صحیح است) مضافاً به اینکه رأیی كه آقایان در موقعی كه گزارش دولت مطرح بود دادند مؤید این موضوع بود و چون مجلس ما مجلس حزبی نیست كه وقتی اقلیت و اكثريت نظر دادند نظر كلیه مجلس معلوم بشود در این مواردی كه خیلی مهم است بنده معتقدم كه دستجات و افراد مختلف الشكلك و مختلف السلیقه باید صحبت بکنند چون این حتماً مؤید نظریات ملت و دولت ایران در دنیا است گزارش جناب آقای وزیر امور خارجه به استحضار آقایان رسید بنده فقط دو نکته را میخواهم تذکر بدهم كه اولاً اقدامات دولت كه بارهبری مدیران شخص اول مملکت اعلی حضرت همایونی در تشكيل كنفراانس تهران از دول چهار گانه و صدور اعلامیه ای مبنی بر تقبیح تجاوز دول انگلستان و فرانسه و اسرائیل بود بسیار مورد ستایش و تأیید و تحسین و تقدیر كلیه نمایندگان محترم و ملت ایران است ، ملت ما ملتی است صلح طلب و طالب امنیت بدلیل اینکه بخوبی میدانند كه اگر صلح و امنیت باشد میتواند برنامه های عظیم عمرانی و آبادانی خودش را بوقع اجرا گذارد و بر اثر دو جنگ بین المللی گذشته و حوادث ناشیه از آثار این دو جنگ بود كه كشور ما این اندازه از قافله تمدن دنیا عقب مانده والان كه شروع بعمران و آبادانی کرده است احتیاج بصلح و آراش دارد و برای همین صلح و آرامش و دفاع از همین امنیت عمومی دنیا بوده است كه بیمان بغداد برخلاف آنچه كه گفته شده بوجود آمده است و این كنفراانس تهران همانطور كه آقایان فرمودند بهترین مؤید صحیح بودن بیمان بغداد است ، مطلب دیگر این كه كشور ایران و ملت ایران طرفدار جدی و پروینا فرس سازمان ملل متحد است و پیروی از منشور ملل متحد را بر خودش وظیفه و فریض میدانند برای اینکه سازمان ملل متحد شأن ایجادش

مذاکرات مجلس شورای ملی

فعالیت و مجاهدت کلیه مردان عاقل و سیاستمداران ورزیده جهان بتواند این شراره های آتشی كه در خاور میانه و در بالكان هر آن بشریت و مدنیت را تهدید میکند بر طرف سازد (احسنت)

رئیس - تشكيل كنفراانس تهران و صدور اعلامیه ۱۴ آبان راجع سواقیع ناگوار مصر یکی از عوامل مهم ترك مخاصمه بود (صحیح است) اقدام دولت ایران در ممالك دنیا بخصوص در کشورهای اسلامی حسن اثر كامل بخشید (صحیح است) بدیهی است این ابتكار و اقدام اعلی حضرت همایون شاهنشاه در كمك با اجرای مقاصد سازمان ملل متحد برای استقرار آرامش و صلح در یکی از نقاط حساس جهان بی اندازه مؤثر و سودبخش و نافع بود و مورد تأیید مجلس شورای ملی میباشد (صحیح است - صحیح است) انتظار داریم با عملیاتی كه انجام شده و با مداخله و اقدام سازمان ملل متحد اختلافات موجود بزودی حل و تصفیه گردد (انشاء الله) و خاك كشور مصر از نیروی بیگانه تغلبه شده و برادران همكیش ما از این مصائب رهایی یابند (انشاء الله) آرزوی قلبی ما همواره این است

كه تمام ملل جهان از نعمت آزادی و استقلال كامل و حق حاكمیت خود كاملا بهره مند باشند

۷- تعیین موقع ودستور جلسه بعد ختم جلسه

رئیس - امروز جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز پنجشنبه خواهد بود دستور همان دستوری است كه قبلا بوده (مجلس پنجاه دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حكمت